

Praksa Evropskog suda za ljudska prava od 9. i 11. juna 2026. godine¹

[Velev and others v. Bulgaria](#) (br. 56007/21), 9.6.2026. godine

Povreda člana 9. Ek

Podnositelji predstavke su dvije fizičke osobe (bugarski državljanin i poljski državljanin, oboje Jehovini svjedoci u Bugarskoj) i pravna osoba (Vjerska denominacija Jehovinih svjedoka u Bugarskoj).

U ovom slučaju, podnositelji predstavke tvrde da je zabrana "vjerske propagande" od vrata do vrata, nametnuta u općini Šumen 2016. godine, prekršila njihovo pravo na slobodu vjeroispovijesti.

U tom smislu pozivaju se na član 9. (sloboda misli, savjesti i vjeroispovijesti) i član 10. (sloboda izražavanja) Evropske konvencije o ljudskim pravima.

Evropski sud je, između ostalog, smatrao da su domaća tijela, neselektivno izjednačavajući vjersko propovijedanje od vrata do vrata s povredom prava na poštovanje doma, zanemarila obavezu neutralnosti i nepristrasnosti koja obavezuje Državu u izvršavanju njenih ovlasti u vjerskim pitanjima. Zaključio je da osporavano miješanje nije zadovoljilo hitnu društvenu potrebu niti je bilo srazmjerno legitimnom cilju koji se nastojao postići. Stoga ono nije bilo „nužno u demokratskom društvu”. Slijedom toga, došlo je do povrede člana 9. Konvencije.

[Jiitee Työt Oy v. Finland](#) (br. 2895/25), 9.6.2026. godine

Nema povrede člana 6. Ek

Podnosilac predstavke je preduzeće, Jiitee Työt Oy, sa registriranim sjedištem u Vantaai (Finska).

Jiitee Työt Oy i drugo društvo s ograničenom odgovornošću, M., sklopili su ugovore o popravci željezničkih tunela. Ugovori su određivali da će se određeni sporovi rješavati arbitražom Arbitražnog instituta finske privredne komore. U maju 2022. godine privredno društvo M. je podnijelo zahtjev za arbitražu i dvije su se stranke složile da će se na njihov spor primijeniti Pravila za ubranu arbitražu. Ta pravila ne zahtijevaju da arbitražne odluke budu obrazložene. Arbitražna odluka donesena je u decembru 2022. godine kojom je naloženo da Jiitee Työt Oy isplati naknadu društvu M. Nisu navedeni nikakvi razlozi.

Pozivajući se na član 6. (pravo na pravično suđenje) Evropske konvencije, Jiitee Työt Oy se žalio na nedostatak bilo kakvog obrazloženja u arbitražnoj odluci.

Evropski sud je istakao da je odricanje podnosioca predstavke od njegovog prava na obrazloženu odluku utvrđeno na slobodan, zakonit i nedvosmislen način, te je bilo popraćeno minimalnim garancijama koja su bile srazmjerne njegovoj važnosti. Slijedom toga, nije došlo do povrede člana 6. stav 1. Konvencije.

¹ Informacije su pripremljene u saradnji između Ustavnog suda Bosne i Hercegovine i Odjela za sudsku dokumentaciju i edukaciju Sekretarijata Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine. Iste su informativnog karaktera i ne obavezuju Sud.

Aničić v. Serbia (br. 36639/22), 9.6.2026. godine**Nema povrede člana 6. Ek**

Podnosilac predstavke je Aleksandar Aničić, državljanin Republike Srbije, rođen 1990. godine, sa prebivalištem u Nepričavi (Srbija).

U januaru 2018. godine, teretno vozilo kojim je upravljao gospodin Aničić sudarilo se sa putničkim vozilom kojim je upravljala osoba M. U oktobru 2019. godine, sud za prekršaje proglasio je gospodina Aničića odgovornim za izazivanje predmetne saobraćajne nesreće i izrekao mu novčanu kaznu. Žalba koju je podnio gospodin Aničić odbijena je kao neosnovana. U martu 2022. godine, Ustavni sud Republike Srbije razmatrao je njegov predmet i nije utvrdio povredu prava na pravično suđenje, niti prava na odbranu.

Pozivajući se na član 6. Evropske konvencije (pravo na pravično suđenje), gospodin Aničić ističe da je prekršajni postupak vođen protiv njega bio nepravičan, posebno ukazujući da su sudovi odbili da izvedu dokaz vještačenjem (koji je naručio podnosilac predstavke).

Uzimajući u obzir objašnjenje koje je dao Sud za manje prekršaje u Valjevu o tome zašto je odbio zahtjev podnosioca predstavke da se kao dokaz prizna nalaz i mišljenje vještaka kojeg je privatno pribavio u septembru 2019. godine (vidi stavove 13 i 14 presude), Evropski sud nije mogao smatrati da je to odbijanje očigledno nerazumno ili proizvoljno, niti da je samo po sebi lišilo podnosioca predstavke pravičnog suđenja.

Evropski sud je također uzeo u obzir činjenicu da su, uprkos tom odbijanju, podnosilac predstavke i njegov advokat nesumnjivo mogli koristiti nalaze stručnjaka da pribave potrebne informacije i pripreme odbranu podnosioca predstavke. Nisu bili spriječeni da se oslone na te informacije kako bi izazvali moguće sumnje koje je podnosilac predstavke mogao imati u vezi sa dokazima prikupljenim od strane policije (uporedi C.B. protiv Austrije, br. 30465/06, §§ 43 i 44, 4. april 2013. godine). U tom kontekstu, Evropski sud je istakao da je podnosilac predstavke imao priliku da podnese pisanu izjavu u kojoj objašnjava svoj stav, ali da je odlučio da je ne iskoristi.

Na kraju, Evropski sud je napomenuo da se, suprotno tvrdnji podnosioca predstavke, odluke koje su donijeli viši sudovi ne mogu okarakterisati kao da nemaju razloge za potkrepljivanje svojih nalaza ili da su zasnovane na očiglednoj činjeničnoj ili pravnoj grešci.

Evropski sud je utvrdio da podnosilac predstavke nije dokazao svoje tvrdnje da su postupci za manje prekršaje protiv njega bili nepravični. Odbijanje sudova da prihvate izvještaj vještaka koji je naručio podnosilac zahtjeva nije ga doveo u nepovoljan položaj u odnosu na tužilaštvo, te stoga nije prekršio princip jednakosti strana u postupku. Odluke koje su donijele domaće sudske vlasti ne mogu se smatrati proizvoljnim ili očigledno nerazumnim. Prema mišljenju Evropskog Suda, priroda žalbi podnosioca predstavke svodi se na neslaganje sa nalazima domaćih sudova. Usmjereni su na ocjenu dokaza i i prigovori su četvrtog stepena. Stoga nije došlo do kršenja člana 6. Evropske konvencije.

C.P. v. Spain (br. 50181/22), 11.6.2026. godine**Nema povrede člana 8. Ek**

Podnositeljica predstavke je osoba C.P., državljanka Francuske, rođena 1990. godine, sa prebivalištem u Posada Llanera (Španija).

C.P. je 2018. godine ostala u drugom stanju i odlučila da porođaj obavi kod kuće uz asistenciju babice. Dana 23. aprila 2019. godine, kada je bila u 42. sedmici i dva dana trudnoće, pristupila je bolničkom pregledu. Načelnik odjeljenja za akušerstvo izvršio je pregled i obavjestio je da postoji rizik po nerođeno dijete. C.P. i njen partner napustili su bolnicu sa namjerom da se konsultuju sa bobicom i tog dana nisu ostvarili dalji kontakt sa bolnicom.

Sutradan, po hitnom prijedlogu bolnice, dežurni sud je donio rješenje o obaveznoj hospitalizaciji C.P. radi induciranja porođaja, ukoliko bude potrebno. Policijski službenici i ekipa hitne pomoći došli su u njen dom i sproveli je u bolnicu. Dana 26. aprila 2019. godine dijete je rođeno hitnim carskim rezom. Postupak koji je C.P. pokrenula radi poništenja sudskog rješenja nije bio uspješan.

Pozivajući se na član 5 (pravo na slobodu i sigurnost) i član 8 (pravo na poštovanje privatnog i porodičnog života) Konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, C.P. se žalila na svoju obaveznu hospitalizaciju.

Evropski sud je primijetio da su nacionalni sudovi detaljno ispitali pravnu osnovu za izdavanje naloga. Ustavni sud je utvrdio da je, uprkos tome što ne postoji specifična zakonska odredba za određivanje prisilnog smještaja u bolnicu radi poroda koji je klasificiran kao rizičan za život fetusa, pravni okvir na koji se oslonio dežurni sud bio razuman i dovoljan.

Ustavni sud do tog zaključka nije došao na proizvoljan ili očito nepredvidiv način, te su domaći sudovi općenito tumačili i primjenjivali zakon na prihvatljiv način. Evropski sud je također jednoglasno proglasio prigovor na osnovu člana 5. (pravo na slobodu i sigurnost) nedopuštenim.